

ASLINDA ANNEME

Numan Keser

- Zamana direnmekten yorgun düşen sapsarı fotoğraflar... Gidenlerin altını daha koyu çizen bir kalem dokunmuş sanki her birine. Kalanlar silik, kalanlar varla yok arası. Gidenler en belirgin olanı. İkimiz de siligiz hâlâ. Henüz dokunmadı kara mürekkep bize. Henüz... Çok şükür dercesine. Sarı, sapsarı fotoğraflar... Her resmin ortasında sen. Çoğu uzaktan, çok uzaktan çektirilmiş. Her karede ıslak bir kelebeğe benzetmek istesem de seni, dilim varmıyor böylesi bir teşbihe. Siliksin, çok silik... Kaderin mahkûm ettiği bir siliklik bu ne yazık ki. Omuz omuza da versek karşı koyamayacaklarımızdan üstelik. Her fotoğrafta sen... Fotoğrafları saklayan kadife kutu fotoğraflardan daha da eski. Karelerde gizli manayı yeni yeni çözen gözlerim hafif nemli. Ellerim hiç olmadığı kadar acemi, alenen titremede. Önceden, hoş bir hatırayı gülererek hatırlamaktan ibaret gelirdi hepsi. Meğer bunca zaman, kadife kutuda biriken fotoğrafların, başka bir manası daha varmış. Şimdi anladım. Derinden bir soluk... Pencereden sokağa dalan gözler. Kim bilir içinde hangi hülyayla yürüdün bu sokaklarda? Elimden tutup götürdüğün o yasaklı bahçe, sana da hâlâ sır mı bilmem ama yine uzaktan çok uzaktan çektirilmiş bir fotoğraf daha var ellerimde. Gelinli konak, yanmış konak... Gül Ahmet Yokuşu hem kaderine hem kadersizlerine içten içe ağlamada. Taze gelin, güzel gelin, sırlı gelin... Gelinlerin en körpesi sendin. Elimizden çekip alınanlar için dilimizde artık beyhude birkaç söz kaldı. Zamanenin dilinde modası çoktan geçmiş bizdekilerin. Eskidik mi dersin? Böylesi eskimek ancak bize mi yaraşır dersin? Avuntu üstüne avuntu arama da dil... Söylenecek bütün bahanelerin tükenişi. Gözleri birbirinden kaçırmanın ardında mecburi teslimiyetler saklı. Bunca uzun uzun bakışın sebebinin şimdi anladım. Ellerim eski fotoğraflarda... Vaktiyle göz bebeğinde titreyen birkaç küçük yıldız yakaladım. Yıldızlar acı tebessümle hatırlamanın tozudur, mümkündür sandım. Gözlerinde-

ki alazları yıldız saydım. Senin gözlerindeki, besbelli bir yangından yansıma. Bende ki kocaman bir yanıklı... Alaz da yangın da fotoğraflardaymış. Şimdi aydım. Teslim olmanın tam da vakti. Söylenecek yalanlar tükenince, nasipteki o yüzleşme anı eşlik edermiş olana bitene. "Etsin anne." Hazırım, gözümdeki perdeyi ben de o aleve attım.

Sükûtu dinlemeye hiç vakit bulunamadı sende. Oturup da sessizliğin sesini dinlemek mümkün olmadı. Bütün vuslatların bir çay içimlikti. Ötesi olmadı. Ötesine vakit konmadı. Gözün görmediği bir zincir miydi yoksa bile isteye mahkûmiyet miydi sendeki hâlâ bilemiyorum. Günlük telaşlar sana göre değildi. Senelerin pası vardı doğan her günde. Sadece bundan eminim. Seneler nerede gün nerede... Paslı da olsa, etimize de batsa güler geçerdik yaraların üzerini örte örte... Tanınmayan değil, bilinen çok iyi bilinen ama hep ötelenen, ertelenen his. Beraber ezber ettiklerimizden... Beraber ertelediklerimizden... Hatırla... Yatışmak ve yatıştırmak için üzerinde kahve pişirilen, sözde gizleyip gözle fincan diplerinde seyredilenlerden... Zoraki telve tefsirleri... Hâlâ fincanlara bakmak senin gözünde iç sıkıkan bir eylem. Bağışla, görünenlerden korkmanı idrak edemeyişimdendi ısrarım. Fincanlara, büyük manzaralara, güneşli ve yasaklı bahçelere içten içe dudak büküşün sebepsiz değildi. Sen sadece fotoğraflara bakabilirdin uzun uzun. Sadece fotoğrafları dinledin. Bunca zaman fotoğraflardaki yangının üzerinde gözü bağlı dolaşan o kuş, nihayet senin gibi bakmaya başladı ucu kıvrık, sapsarı karelere. Artık benim payıma düşen fotoğrafların sessizliğinde saklanan gözyaşlarına dokunmak. Payıma düşen; gizli çılgınlıkların manasını bulup sükûta sarılmak. Buradaki yangını hiçbir kitapta hiçbir vaka defterinde bulamam. Yorgunluktan, damarları beliren ellerde saklı hikâye... Ancak yorulmuş ellerin devralabileceği cinsten. Heybesinin tozunu silkelemiş, hırkasını duvara asmışların bile ürkerek hatırladığı bu yangınlar ancak yorgun ellerden dinlenir. Bu fotoğrafları anlamak için önce ellerin yorulması gerekir. Taze elde her fotoğrafın manası biraz muhtelif biraz eksiktir. Mevsimi bahar olan ellerde, eski fotoğraflar hoş bir hatırayı gülerek hatırlamaktan ibarettir. Ellerim... Evvela eller yaş alır derdin, evvela eller söyler insanın yaşını. Yüz gizler, çehresi güne ayna olur; bir dirhem tebessüm bin ayıp örter. Fakat eller hakikati gizlemede acemidir. Evvela eller konuşur derdin. "Ellerime bak anne..."

Kadife kutu bunca muhasebeye sebep olduğunun farkında mı bilinmez. Fakat zamana sözünü geçirdiği aşıkâr onlarca yüz, onlarca fotoğraf... Her fotoğrafın ortasında sen... Değişmeyen, aynı tebessüm. Gecedeki rol çalan saçların, her sabah kendi umudunu doğuran gözlerin ve açgözlü ressamaları bile şaşkına çeviren yüzün. Değişen sadece tarihler, şehirler ve fotoğraf aynasının ötesi ne geçenler. Yani gidenler... İmkân olsa -tıpkı senin gibi- bu kadife kutunun içinde yaşamak fikri şimdilerde en çok arzu ettiğim hayal. Zamana bunca meydan okuyuşa gıpta etmemek elde değil. Değişen renkleri değişen gözleri kanıksamak benim ayıbım. Bağışla... Sen hep aynı... İnsan sevdiği ile beraberdir. Alaka gösterdiğine benzer günbegün. Bunca değişmemeye gıpta etme-

mek elde değil. Keramet sende mi sevdiğin, alaka gösterdiğin fotoğraflarda mı, meçhul... Gerçek şu ki sen hep aynı... Tılsımı nerede buldun, ateşi suyla nerede yıkadın benim için hâlâ muamma. Asırlık ağaçlar gibi gelene geçene serin gölgelikler yaratırken gözündeki yangınları hiç saydın. Gölgede soluklananlar son seferlerini tamamladı. Herkes gitti, gölgen bâki kaldı. Gidenlerin kalanların hesabını yapmak şimdilerde çoktan unutulmuş fihrist defterini karalamak gibi. Ama sen hep aynı... Bütün hesaplar bütün muhasebeler sende noksansız. Sorsam dile gelip konuşur bütün yaprakların. Günü gününe tarih düştüğün fihristler şahit. Herkesin her şeyin uzun uzun tarihini verir gövden. Bir tek kendini söylemez. Bir tek bunca yangının ortasında o serin gölgesi nasıl yarattığını anlatmaz. Taze gelin, güzel gelin, sırlı gelin... “Anlatma anne, hiç anlatma...” derken içinde sakladığın sevdanın yükü mü yoksa bir avuç kül mü, hâlihazırda cevap bulmaya aciz kaldığım zamansız bir soru. Sadece sorular değil, şarkılar da inadına zamansız. Neydi o şaşalı yıkılış? “Sevda, sevda...” Taptaze, beyaz çiçeklerin buğusunda ıslanan yüzün, çalan şarkının manasını idrak etmede nasıl da çocuk. “Çok küçüksün anne, çok küçüksün...” Otuz senelik hatıranın içinde ne kadar da toysun. Üzerine giydirilen emanetler bile senden gitmede kararsız... “Sevda, sevda...” Taze bir çiçekken yüzünü asırlık ağaçlara dönmeye ilk adım. 87’nin sonbaharı... Rengi gri kokusu eflatun. Hatırasını her seyredişte bir eksilen daha. O da gitti... O da... O da... Kalanların bazılarına utana sıkıla gönül koyan yüreğin, haklılığını savunmada hâlâ utanç. “Utanma anne...” Ne zaman duysam burnumun direğini sızlatan bu şarkı seni de alır götürür, bilirim. Çözemedim, çözemem de. Sendeki ya sevda ya da bir avuç kül. İkisi de birbirine denk. İçindeki rüzgârla dağılan, dağıldıkça çoğalan o kül yangını daha da körüklemeye. “Sevda sevda...” Çok sordum, anlatmadın. Sustun, konuşmadın. Gelinli konak, yanmış konak... Hem mekânı hem zamanı sakladın. “Anlatma anne, hiç anlatma.”

Ayaklanıp mekânını değiştirir mi, yeni iklimlere sürgün verir mi bu ağaç? Yoksa mekânı ve zamanı her daim sabit kalacak olan o büyümlü gölgelik durur mu köklendiği yerde? “Kalsın... Kalsın anne... Sen hiç değişme...” Mevsim tanımayan sarmaşıkları bile defetmeden rüzgârda salınan o asırlık ağaç boğazda düğüm düğüm sızıya sebep olsa da gölgesindekilerin paklığı bütün hüznü silip götürür. Senden aldıkları feyizle, tayin ettiğin yeni yollarla, harekete geçmede gölgendekiler... Yüreklenen bedenler yağmur olur bereket dağıtır kendi topraklarına bilirim. Artık gönül koyulanlar, davetsiz sarmaşıklar ve gidenler kimin umurunda? Değer bilene her daim açık olan bu gölgelik hep böyle kalsın. Ne Yusuf ne kuyu ne de ırmağa hacet...

“Anne, sen cennetten daha paksın. Sen Züleyha’sın.”